

Beszélgetés Gergely Orsolya egyetemi oktatóval

A Z generáció és a továbbgörgetés

A Z generáció munkaerőpiaci hozzáállásáról, jelenlétéről, valamint arról, hogy milyen képességgel rendelkeznek az érintett fiatalok, milyen preferenciáik vannak, amikor munkába állnának, Gergely Orsolya egyetemi oktatóval beszélgettünk.

– Melyek a leglényegesebb különbségek, ha összehasonlítanánk a Z generációt az előzőekkel?

– Az 1995 után született generációról beszélünk, a fogyasztói társadalom kiépülése, az internet elterjedése befolyásolta őket, habár ide, hozzánk minden egy picit később érkezett el. Az internetnek köszönhetően ők már a legújabb dalokat például egyszerre hallgathatják a világon bárhol. Ennek a távolságnak a jelentős leépülése meghatározza, hogy mit gondolunk a munkáról, a munkahelyről és a pihenésről. A szocializmusban a gyerekeknek kevesebb szabadidő jutott, mint nekik. Másfajta a munkához való hozzáállásuk, más munkakultúrára vágnak, mint amit azelőtt láttak, és sokkal rugalmasabb munkavégzést szeretnének, amely személyre szabott. A Z generáció számára nemcsak a pénzkeresés a lényeg, hanem a társadalmi haszna is annak, amit csinálnak, értéket szeretnének. Szeretnének azonosulni a cég értékrendjével is, így fontos, hogy hogyan érzik magukat. Nem „költöznek” be munkahelyekre és dolgoznak negyven évet, kevésbé kötődnek, mobilisabbak. Tisztában vannak értékeikkel, és elvárják, hogy ne csak ők, hanem a munkaadók is hálásak legyenek ottlétükért. Ennek a generációnak igénye van arra, hogy összefonódjon a munka és a szórakozás; fontosabb az

FOTÓ: LÁSZLÓ F. CSABA

élmény. Akárcsak a közösségi média platformjain, ha nem tetszik valami nekik, „továbbgörgetnek”, nem akarnak örökre elköteleződni, viszont ez egyfajta szorongásforrás is, hiszen gyakran kell valami újat tanulni.

– Mi számít ma „menő” szakmának, és mi nem?

– Az influenszerkedés és a médiában való szereplés sokak által kedvelt elképzelés. Sokkal többen szeretnének influenszerek lenni, mint tanárok, vagy ügyvédek. Ez izgalmasnak tűnik nekik, de mindenből nem lehet influenszer. Nem szakma ugyan, de népszerű körökben az önkénteskedés. A tartalomgyártás is vonzza őket, valamint konkrétan például a HR-menedzser, közösségsszervező, vállalkozó, civil szervezetek munkája. Az állami munkahelyeknek van még népszerűsége köreikben, meg az informatikának. Irtóznak az izgalommentes, monoton munkáktól. A személytelen, gépies munkavégzés szóba sem jöhet náluk, mint az árufeltöltő, meg ami nem jár fizikai mobilitással. Természetesen a középosztályról és az afelettiokről beszélünk, hiszen a hátrányos helyzetűek másféleképp gondolkodnak.

– Mit gondol arról, hogy sokan a távmunkát választják? Melyek ennek az előnyei és hátrányai?

– A távmunka a Covid-járvány alatt terjedt el, rájöttek, hogy rengeteg munkát el lehet végezni online is. A Z és az Alfa generációnak ez meglehetősen könnyű, hiszen ők a digitális bennszülöttek, így sokszor komfortosabb számukra. Néhány előny, hogy időt és rengeteg költséget tudunk így megtakarítani, kedvünk szerint öltözünk, nem kell elviselni kellemetlenkedő kollégákat. Habitus kérdése is, hiszen aki nem annyira szociális, annak ez a munkavégzés tökéletes. A legtöbb fiatal viszont a hibridre szavaz, hogy váltakozzon az online és az offline munkavégzés. Szeretik, ha saját maguk alakíthatják munkakörülményeiket. Hátránya az elszemélytelenedés, elmagányosodás, mert az ember közösségi lény. Könnyebb a viszonyrendezés és a megértés személyes kommunikációval. Erős munkaetika is kell ehhez, mert ha valakinek ez hiányzik, és senki nem noszogatja a munkavégzésre, akkor az nem is lesz elvégezve. Abban az esetben, ha az élethelyzet megkívánja, vagy valaki számára ez kényelmesebb, és munkája így is

elvégezhető, ma már semmi akadály ennek.

– Milyen kompetenciákkal rendelkezik egy Z generációs fiatal? Melyek az esetleges erősségek, vagy hiányosságok?

– Erősségük, hogy kiválóan használják a technológiát, az ezáltal kapott lehetőségeket, amely gyors reakciót eredményez. Jó kommunikátorok a társadalmi eszmei változásnak köszönhetően, miszerint az érzelmi intelligencia is olyan fontos, mint az értelmi, nagy hangsúlyt fektetnek a mentális egészségre. Gyorsan szereznek információt, jó csapatjátékosok, bárhol és bármikor be tudnak kapcsolódni beszélgetésekbe, ötletelésekbe. Az utóbbi kicsit hátrány is, feszültségben tarthatja őket, hogy folyamatosan ellenőrizték, írt-e valaki valamit. Emiatt a koncentrációs képességük rosszabb, mint a korábbi generációknak, mert rengeteg dolog elveszi a figyelmüket. Ők ahhoz szoktak hozzá, hogy egyszerre néznek sorozatot, és közben válaszolnak két üzenetre, valamint ahhoz, hogy több ablak van megnyitva és több platformot görgetnek. A tapasztalati tudásuk is hiányosabb, a természeti világgal nem olyan jó a kapcsolatuk, mint az előző generációknak. Kevesebb időt töltenek falun, házimunkával, mezőgazdasági munkával. Gyakran hamarabb látnak először valamit egy Netflix-sorozatban, mint a valóságban. Ez a fajta tudáshiány bizonytalanságot is ad, ezért fontos az élménypedagógia, hogy a képességeik ne csak az online térben legyenek kimagaslóak, és a kettő egyenlően legyen meg egymás mellett. A hétköznapi tudást tehát „vissza” kell tanítani a Z generációnak, mivel ez egy erős önbizalomforrás.

KÓSA NOÉMI

Önkéntesség napja a Sapiéntián

A Sapiéntia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Karának Társadalomtudományi Tanszéke december 5-én tematikus rendezvényt szervezett az önkéntesség nemzetközi napja alkalmából. Az esemény célja az önkéntesség és a társadalmi felelősségvállalás fontosságának népszerűsítése, hangsúlyozása volt. A rendezvény során különböző szervezetek – a Gyulafehérvári Caritas, a Máltai Szeretetszolgálat és a Care2Travel Egyesület – ismertették önkéntes tevékenységeiket, a bemutatókat a közönség nagy érdeklődéssel fogadta. Ezt követően kerakasztal-beszélgetésre került sor, ahol önkéntesek osztották meg személyes tapasztalataikat és élményeiket. Az esemény aktív részvételre és elgondolkodásra ösztönözte a résztvevőket, hozzájárulva az önkéntesség népszerűsítéséhez és társadalmi értékének felismeréséhez.

Légy a változás!

Légy a változás! címmel startolt el a StartUp HUB és a Sapiéntia – EMTE közös együttműködése, ahol Karácsony Zsolt, a StartUp HUB munkatársa vitte közelebb a diákokat a társadalmi vállalkozás, vállalkozásfejlesztés, startup pályázati lehetőségek világához. Az eseményt dr. Nagy Benedek, az Üzleti Tudományok Tanszékének vezetője nyitotta meg, aki röviden ismertette, mire van szükség egy sikeres vállalkozás elindításához. Ezt követően Karácsony Zsolt olykor humorral, máskor provokatív gondolatokkal inspirálta a hallgatóságot. Több mint 50 diák vett részt az eseményen.